

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce **V. K.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Gureckým, advokátem se sídlem Josefa Skupy 1639/21, Ostrava, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Ostrava, Zelená 3158/34a, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 7. 2015, č. j. 78 Ad 1/2015 - 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“) ze dne 29. 7. 2015, č. j. 78 Ad 1/2015 - 40, bylo žalobci (dále „stěžovatel“) prvním výrokem přiznáno osvobození od soudních poplatků, druhým výrokem mu byl pro řízení před soudem ustanoven zástupce z řad advokátů Mgr. Tomáš Gurecký, advokát, a konečně třetím výrokem byla zmiňovanému zástupci uložena povinnost doplnit správní žalobu.

Stěžovatel kasační stížností ze dne 21. 8. 2015 napadá druhý výrok usnesení krajského soudu, neboť s ustanovením shora jmenovaného advokáta nesouhlasí. Uvádí, že jej ustanovený advokát nemůže zastupovat a dostatečně chránit jeho práva, jelikož je ve zjevné nemilosti soudců senátu 78 Ad. Touto námitkou reflektuje vlastní vnímání průběhu

řízení a rozhodnutí o žalobě podané stejným advokátem ve věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 22 Af 50/2012.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítl podjatost soudců senátu 78 Ad a především jeho předsedy. Námitku podjatosti odůvodňuje tím, že z důvodu kritiky je proti němu předseda uvedeného senátu zaujatý.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou splnění podmínek řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), přípustná (přiměřeně srovnaj rozsudek zdejšího soudu ze dne 3. 8. 2005, č. j. 3 Azs 187/2005 – 52, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), stěžovatel je v řízení fakticky zastoupen ustanoveným advokátem (viz § 35 odst. 8 *in fine* s. ř. s.) a z kasační stížnosti jsou zřejmé i další obsahové náležitosti. Od soudních poplatků byl stěžovatel osvobozen v řízení před krajským soudem, přičemž přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti (viz § 36 odst. 3 *in fine* s. ř. s.). Na posuzovanou věc navíc dopadá i rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, podle něhož *„[s]těžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě) či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností [§ 1 písm. a), § 2 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].“*

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve konstatuje, že obdržel prostřednictvím krajského soudu přípis ustanoveného zástupce obsahující žádost o prodloužení lhůty k doplnění žaloby. Důvodem žádosti je skutečnost, že žalobce nepředal ustanovenému zástupci materiály potřebné k doplnění správní žaloby s tím, že žalobu bude doplňovat a podklady předávat tomu zástupci, o němž rozhodne zdejší soud.

Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 28. 1. 2005, č. j. 7 Azs 348/2004 - 74 zaujal názor, že *„v řízení o kasační stížnosti proti usnesení o ustanovení advokáta je rozhodný skutkový a právní stav v době rozhodování krajského soudu“*. Nejvyšší správní soud tedy může při meritorním přezkumu usnesení o ustanovení zástupce vyhodnotit pouze takové okolnosti, které mohly být krajskému soudu známy již ke dni vydání napadeného usnesení. Jedinou námitkou stěžovatele je neurčité tvrzení, že ustanovený advokát se nachází v nemilosti soudců senátu 78 Ad. Stěžovatel to dovozuje ze skutečnosti, že advokát nebyl v jiném soudním řízení úspěšný. Nejvyšší správní soud konstatuje, že taková námitka postrádá relevanci. Zcela jistě nelze dovozovat zaujatost senátu 78 Ad vůči ustanovenému advokátovi jen proto, že advokát ve zcela jiné věci zastupoval neúspěšného účastníka řízení. Navíc stěžovatel nekonkretizuje, co bylo předmětem zmíněného řízení,

v čem spočíval důvod procesní neúspěšnosti účastníka, zastupovaného ustanoveným zástupcem stěžovatele, a proč se domnívá, že neúspěch byl způsoben přístupem krajského soudu k danému advokátovi. Jedná se tudíž o ničím nepodložený názor stěžovatele, tvrzení bez důkazů, o jehož existenci nemohl krajský soud vědět v době rozhodování. Napadené usnesení krajského soudu tedy z hlediska zákona obстоjí.

Zdejší soud nicméně nepřehlédl, že posuzovaná kasační stížnost i vyjádření ustanoveného advokáta představují určitý náznak možného narušení nezbytné důvěry mezi stěžovatelem a ustanoveným advokátem – stěžovatel má za to, že jej ustanovený zástupce nemůže dobře zastupovat před soudem a dobře chránit jeho práva; z tvrzení advokáta lze dovodit, že mu stěžovatel neposkytuje potřebnou součinnost k doplnění správní žaloby. Na takový stav jsou aplikovatelné závěry plynoucí z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2007, č. j. 3 Ads 46/2006 – 69, v němž zdejší soud dospěl k závěru, že *„nedostatek důvěry mezi zástupcem a stěžovatelem nepochybně brání řádnému výkonu povinnosti, k níž byl stěžovateli ustanoven; k nápravě však neslouží kasační stížnost, nýbrž žádost o zproštění ustanovení podle § 20 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii.“* Podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), platí, že *„advokát je oprávněn smlouvu o poskytování právních služeb vypovědět, popřípadě požádat o zrušení ustanovení nebo požádat Komoru o určení jiného advokáta, dojde-li k narušení nezbytné důvěry mezi ním a klientem nebo neposkytuje-li klient potřebnou součinnost.“* Pokud tedy mezi zástupcem a stěžovatelem došlo k narušení důvěry či mu stěžovatel neposkytuje potřebnou součinnost, advokát může soud požádat o zproštění ustanovení podle § 20 odst. 2 zákona o advokacii. Pokud soud usnesením takové žádosti nevyhoví, lze se proti němu bránit kasační stížností. Naopak v případě vyhovění může soud rozhodnout o ustanovení jiného zástupce.

Lze proto shrnout, že v situaci, kdy by nedostatek důvěry mezi stěžovatelem a ustanoveným zástupcem bránil řádnému výkonu povinností, k nimž byl stěžovateli zástupce ustanoven, měl by ustanovený zástupce o této skutečnosti krajský soud informovat a požádat o zproštění ustanovení tak, jak to předpokládá ustanovení § 20 odst. 2 zákona o advokacii. Stejně tak by měl ustanovený zástupce postupovat v případě, kdy mu stěžovatel neposkytuje potřebnou součinnost. To je ovšem případně věcí dalšího řízení před krajským soudem. V nyní posuzované věci nebyl kasační důvod opodstatněný, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Pokud jde o námitku podjatosti vůči soudcům a předsedovi senátu 78 Ad; ta bude předmětem samostatného řízení před Nejvyšším správním soudem.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo procesně úspěšné žalované, u které však nebylo prokázáno, že by jí v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly. Nejvyšší správní soud nakonec nepřiznal náhradu nákladů řízení ani ustanovenému zástupci, neboť ten v řízení žádný z úkonů právní služby neprovedl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2015

Mgr. Radovan
Havelec
předseda senátu